

August 4, 1983

**Report from Gen. G. Anachkov on New Features on
the Operational Situation in Arabic Direction**

Citation:

"Report from Gen. G. Anachkov on New Features on the Operational Situation in Arabic Direction", August 4, 1983, Wilson Center Digital Archive, Archive of the Ministry of the Interior, Sofia, Fond 2, Record 4, File 94. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://digitalarchive.umd.edu/document/111438>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

6/3

СЛУЖБА
"ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"
РАЗПОВЕРЕНО
по Рег. № 1165
от 18.05.2004г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!

г-н. Цойков

0125

ЖС

ВТОРИ ТИП - ДС
№ 22357
-5 АВГ. 1983 19 ГОД.

0217
88
19

Handwritten signature and initials

ДОКЛАД

14230 20.08.1983

ОТНОСНО: Новите моменти в оперативната обстановка по арабска линия през последните години и произтичащите задачи за органите на Държавна сигурност

Поради своето географско положение и големите си природни богатства (предимно петрол) арабските страни са постоянен обект на експанзия от страна на империалистическите държави, а през 1948 г., когато бе създадена държавата Израел, досега районът на Близкия Изток е бил и остава огнище на непрекъснато напрежение и войни. Израелската военщина активно се използва от правителството на САЩ и международния ционизъм за ликвидирание на прогресивните арабски режими и националноосвободителните движения, за натискане и премахване влиянието на СССР и останалите социалистически страни в този район на света. Под влияние на сложни външни и вътрешни фактори и най-вече на религиозния фанатизъм и различията в икономическото развитие в арабските страни са се създали правителства с различна политическа ориентация - от прогресивни като НДР Йемен, до реакционно-монархически - Йордания, Мароко, Саудитска Арабия и др.

1312

Сложната обстановка в Близкия Изток и арабския свят дава отражение върху отношенията на НРБ с тези страни. На палестинския народ и страните от Фронта на твърдостта (НДР Йемен, Сирия, Либия и Алжир) ние оказваме всестранна помощ и подкрепа в справедливата им борба срещу ционизма и империализма. С останалите държави развиваме равноправни взаимно изгодни връзки. С редица арабски страни имаме сключени договори и съглашения, по силата на които участвуваме в изграждането на крупни промишлени и други обекти, подпомагаме ги с инженерно-технически, медицински и други кадри. У нас получават висше образование и специализират много техни млади.

Независимо от добрите политически и икономически връзки, които поддържаме, някои арабски страни като Ирак, Либия, АРЕ и други провеждат подривна дейност против НР България на антикомунистическа и религиозна основа.

Специалните служби на арабските страни събират политическа, икономическа и военна информация за НР България: за политиката ни спрямо тях и съседните им страни; положението на мюсюлманското население у нас; дейността и поведението на членовете на арабските компартии, временно живеещи у нас; живота, дейността, поведението и партийната принадлежност на арабските студенти и аспиранти и техните организации и т.н. За изпълнението на тези задачи използват дипломатическия канал; временно пребиваващите по различни поводи у нас арабски граждани и пребиваващите в съответните страни наши граждани.

Специалните служби на арабските държави (главно на Ирак) изпращат у нас разузнавателни групи за изпълнение на конкретни

задачи по техни граждани. На българска територия им оказват пълно съдействие разузнавачи под дипломатическо прикритие от съответните посолства. Характерно за арабските разузнавания е, че тук те активно работят едни срещу други, като използват агентура от различни арабски страни.

Поддривна дейност по дипломатическия канал

Народна република България поддържа дипломатически отношения с 12 арабски страни – Алжир, Ирак, Йордания, Кувейт, НДР Йемен, Йеменската арабска република, Либия, Ливан, Мароко, Сирия, Судан и Тунис. Седалищата на дипломатическите мисии на Йордания, Ливан и Тунис се намират в Белград, на ИАР в Москва, на Судан в Букурещ, а останалите са в София. Освен тях, в София има представителство на ООН, а към посолството на Австрия – бюро за защита интересите на АР Египет. В началото на 1983 г. у нас бяха акредитирани 62 дипломати от арабските страни. По-голямата част от тях изпълняват официалните си функции и работят за укрепване, разширяване и задълбочаване на връзките между техните страни и НР България. Най-много се интересуват от позицията на НРБ по отношение на арабско-израелския конфликт и попитката ни спрямо тях. Установено е, че една част от дипломатите, предимно от Ирак, Либия, Сирия и Египет, събират разузнавателна информация за НР България и дейността на арабските комунистически организации и групи у нас, за местонахождението, проявите и поведението на прогресивни арабски граждани. Работят за тяхното разпагане, отказване от борбата срещу съответните режими и завръщане в родината си.

Особена активност проявяват разузнавачите от иракското посолство. От средата на 1978 г. (след завземането на властта от

Садам Хюсеин) те започнаха целенасочена дейност на наша територия за разлагане и ликвидирание организациите на иракските комунисти и други противници на режима. Първоначално дейността им се изразяваше главно в събиране на информация за местонахождението, проявите и поведението на противниците на режима, за снабдяването на кюрдите с оръжие и евентуалното участие в тази дейност на НР България, СССР и останалите социалистически страни.

Понастоящем в иракското посолство работят двама установени разузнавачи, а петима се уличават в принадлежност към специалните служби на страната.

Разполагаме с проверени данни, че резидентът поставя задачи на агентурата за придобиване на политическа, икономическа и военна информация за НР България и по-конкретно за:

- служебни и лични разногласия между членовете на ПБ и ЦК на БКП, биографични данни за тях и семействата им;
- вътрешнопартийни документи и бюлетени;
- данни за органите на ДС и за отделни служители;
- дислокация на военни подразделения, бойна техника и личен състав;
- проблеми с народностните групи и т. нар. "македонски въпрос";
- икономическото развитие на страната;
- отношенията ни с Турция, Иран, Сирия, Либия и т.н.;
- служители или пенсионери от МВР и МНО, заминаващи на работа в Ирак и др.

В изпълнение на тези задачи препоръчват на агентите си да не отказват сътрудничество с органите на ДС, за да узнаят нашите

от борба срещу режима на Хюсеин. В началото на 1982 г. той бе отзован, но след известно време отново се завърна и поиска политическо убежище.

Дипломати от Либийското арабско народно бюро се интересуват от положението на нашите граждани, изповядващи мохамеданска вяра – начин на живот, икономическо и социално положение, права и задължения, отношението на партията и правителството към тях, религиозна дейност, състоянието на джамиите, поведението на арабските студенти и техните земеделски организации и т.н. Трима от тях се уличават, а други се подозират в принадлежност към либийските специални служби.

Дипломати от бюрото пътуват из страната за събиране на информация по посочените въпроси. Периодично бюрото изпраща в Либия справки за живота на това население и албуми със снимки на джамии и кратко описание на състоянието им. Дипломатите периодично се срещат с главния мюфтия и му предлагат финансова помощ и религиозна литература.

През тази година се получиха данни, че дипломати от бюрото проявяват интерес и към политическа, икономическа и военна информация за страната. През април е проведено спешно съвещание с помощния персонал и граждани от други арабски страни, на което Фарадж Апи Уерем – подозиран в принадлежност към специалните служби на Либия съобщил, че е необходимо да активизират дейността си извън представителството, за събиране на всеобхватна информация за НРБ и отношението на българските власти и народа ни към Либия и арабския свят. Либийците били готови да заплащат за получените интересни сведения. Посъветвал присъстващите да се ориентират предимно към културните среди, като си служат с почерпки, трансфер

на валута, контрабандна търговия и т.н.

Либийският дипломат Мохамед Туер, установен разузнавач, се опита да вербова временно живеещ у нас палестинец, от когото искал да му предава разузнавателна информация за страната срещу запащане.

През 1982 г. към либийското бюро бе открит клуб, който се посещава от арабски граждани от различни страни. Създателите му се стараят да го представят като общоарабски, с предназначение да пропагандира идеите на либийския път на развитие сред гражданите на останалите арабски страни. На сбирки в него били изнесени докладите "Арабското революционно движение", "Историческото продължение на насъризма от учението на Кадафи" и т.н.

Клубът се посещава главно от ливански, либийски, египетски, палестински и сирийски граждани, голяма част от които са студенти и служи за прикритие на срещите на либийските специални служби с агентура от тези среди.

Специалните служби на останалите арабски страни използват дипломатическия канал за работа сред техните граждани, временно пребиваващи у нас, както и за събиране на информация за НРБ. Интересуват се по какъв начин са дошли у нас, за техните прояви, поведение, начин на живот, които от тях са във връзка с организациите на ДС или със специалните служби на враждебните арабски държави и т.н.

Разузнавателните служби на Сирия активно работят срещу посолството на Ирак в София.

Установено е, че бившият консул и помощник-културният аташе в сирийското посолство принадлежат към сирийските специални служби.

Обект "Ханъма" от Бюрото за защита интересите на АРЕ поддържа връзки с дипломати от западните посолства, и преди всичко с установени разузнавачи от посолството на САЩ, а съветникът по политическите въпроси от посолството на Алжир – с френски и китайски дипломати.

Поддривната дейност по канала на временно пребиваващите у нас арабски граждани

Народна република България се посещава от много арабски граждани – транзитници, туристи, търговци, гости и т.н.

Броят на посещенията през последните три години се вижда от следната таблица:

Държава	Брой на посещенията по години		
	1980 г.	1981 г.	1982 г.
Египет	8771	6191	5413
Алжир	1784	2308	2728
Ирак	41 337	47 338	36 965
Йордания	10 779	12 789	12 172
Кувейт	1832	2841	2485
Либия	1659	2231	2913
Ливан	25 892	26 556	19 594
Мароко	1732	2033	2135
Сирия	26 028	25 520	21 112
Тунис	3387	5356	6647
ВСИЧКО	123 201	133 163	112 164

27

- да се усъвършенствува взаимодействието между централните и окръжните управления на МВР, а така също с братските органи за сигурност.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ - ДС:
Ген.-лейтенант

(Г. Аначков)

Отп. в 3 екз.

№ 1 - др. Стоянов - за сведение

№ 2 - отдел 07

№ 3 - отдел 14

Изп.: Й.Димитров/14

Нап.: Христова/18854

4.08.1983 г.

16.09.1983 г.
Размножено в 15 екз.
и изпратени. окс е-к-